

– Sidetråleren «Borgenes» er en uerstattelig representant for norsk trålehistorie, særlig med tanke på den moderne trålevirksomheten som har en sentral plass i Nordmøres historie, skriver Kai Jensen.

En fallitterklæring for byen

Det er med forferdelse og undring jeg leser i Tidens Krav at kulturminnet «Borgenes» skal hugges.

For det første stiller jeg meg undrende til beslutningsgrunnlaget og beslutningsmyndigheten i saken. Det er stiftelsen Borgenes som er eier av fartøyet. Ut fra referatet Norsk Forening for Fartøyvern har fått tilsendt, har ikke stiftelsen Borgenes hatt et beslutningsdyktig styremøte for å ta avgjørelse om å hugge fartøyet og avvikle stiftelsen. Vedtektene i stiftelsen Borgenes krever 5-7 styremedlemmer i styret og to tredjedels flertall for avvikling, men det var kun to styremedlemmer til stede på stiftelsens siste møte nå i mai. Derved er denne beslutningen gjort i strid med stiftelsens vedtekter.

MIN FORFERDELSE i denne sammenheng er at vi nå i 2008, i sjøfartsnasjonen Norge, kvitter oss med særdeles viktig kulturminner. Norsk Forening for Fartøyvern mener dette er stikk i strid med det landets øverste myndigheter har nedfelt i kulturminnepolitikken. På oppdrag fra sittende regjering har Riksantikvaren igangsatt et prosjekt med å lage en nasjonal verneplan for fartøyer. Planens hovedmål er å få fram hvordan en kan ta vare på et representativt utvalg fartøyer. Før denne verneplanen er ferdig må ingen kulturminner hugges!

Sidetråleren «Borgenes» er en uerstattelig representant for norsk trålehistorie, særlig med tanke på den moderne trålevirksomheten som har en sentral plass i Nordmøres historie. Den æra som startet med side-

INNLEGG

KAI JENSEN, STYRELEDER NORSK FORENING FOR FARTØYVERN

tråling, er en alt for viktig del av fiskeriindustrien til å bli slettet dette med et pennestøk. S/T «Borgenes» ble opprinnelig bygget som et eskorteskip for å sikre forsyninger til de allierte under andre verdenskrig. Denne delen av skipets historie har stor betydning langt utenfor landets grenser. Sånn sett er S/T «Borgenes» å regne som et internasjonalt kulturminnesmerke.

NÅR DETTE er sagt så har jeg stor forståelse for den frustrasjonen som det frivillige miljøet i Kristiansund føler. De har i lang tid opplevd at de sentrale myndigheter har vært totalt fraværende i forhold til å gi fartøyet økonomisk støtte og eierne (de frivillige) moralsk støtte. Dette viser det behovet nasjonen har for en enhetlig og tydeligere fartøyvernpolitikk. Da «Borgenes» ble reddet fra hugging på 1990-tallet, ga myndighetene sin klare støtte i form av 500.000 kroner til kjøp av fartøyet, samt status som verneverdig skip. Dette er tydelige signaler om fartøyet som kulturminne og burde resultert i en bedre oppfølging av vernemyndighetene.

Norsk Forening for Fartøyvern har hatt to viktige møter hvor representanter fra stiftelsen Borgenes og Nordmøre museum, Riksantikvaren og foreningen har deltatt. Bakgrunn for disse møtene har blant annet vært en utredning fra Nordmøre museum om ulike alternativer for hvor-

dan man best kan ta vare på og sikre fartøyet. I de nevnte møtene ble det besluttet enstemmig at den beste og rimeligste løsningen var at fartøyet skulle settes i slik stand at det kunne ligge til kai i Kristiansund som en museumsgjenstand og formidler av trålerhistorien. Prislappen for denne løsning ble estimert til mellom 4-5 millioner kroner. Riksantikvaren har på begge møter gitt tydelige signaler om at de ønsker å støtte fartøyet. Særlig med tanke på de sterke signaler som ble gitt av Riksantikvaren, har man nå en mulighet for å sikre fartøyet.

PÅ DET SISTE møtet som ble avholdt i Kristiansund i slutten av april, ble vi enige om å innhente priser fra det lokale skipsverftet på reparasjoner av skroget. Resultatet av dette var at det lokale verftet ville ha garantier for eventuelt opphugging dersom det viste seg at skroget var i så dårlig forfatning at det ikke lot seg reparere. Etter min oppfatning skal det veldig mye til at et stålskrog er så dårlig at det ikke kan gjøres midlertidige reparasjoner slik at eventuelt fartøyet kan sjøsettes igjen for slep til et skipshuggeri. Da er faren for forlis større dersom de nå sleper fartøyet av gårde for hugging uten å ha slipp-satt det på forhånd. Så derfor uten å ha gjennomdrøftet alternativene som foreligger er beslutningen om å hugge fartøyet tatt på et for svakt grunnlag.

Så kjære Riksantikvar og Kristiansund by: Brett opp ermene, vær kreative og sørg for å sikre «Borgenes» slik at fartøyvernet og kulturminnevernet i Norge kan si at vi har tatt vare på våre maritime kulturminner på en verdig måte.